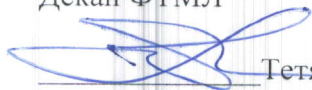

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет транспорту, менеджменту і логістики
Кафедра менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств

УЗГОДЖЕНО
 Декан ФТМЛ

Тетяна МОСТЕНСЬКА

«05» 11

2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Проректор з навчальної роботи

Анатолій ПОЛУХІН

«06» 11

2023 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»

Освітньо-професійна програма: Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності
 Галузь знань 07 Управління та адміністрування
 Спеціальність: 073 Менеджмент

Форма навчання	Семестр	Усього (годин/кредитів ECTS)	Лекції	Практ. заняття	Лабораторні	Самостійна робота	ДЗ / РГР /К	КР / КПр	Форма сем. контролю
Денна:	2	165/5,5	36	18	-	111	-	1 КР - 2 с.	Екзамен 2 с.
Заочна:	1, 2	165/5,5	12	6	-	147	1 к. – 1 с.	1 КР - 2 с.	Екзамен 2 с.

Індекс: НМ-7-073-2/21-2.1.8.
 Індекс: НМ-7-073-2 з/21-2.1.8.

Робочу програму навчальної дисципліни «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», навчальних та робочих навчальних планів № НМ-7-073-2/21, № РМ-7-073-2/23, № НМ-7-073-2 з/21, № РМ-7-073-2 з/23 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 073 «Менеджмент» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила:

доцент кафедри менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності підприємств, доцент Кочу Юлія КОВАЛЕНКО

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», спеціальності 073 «Менеджмент» – кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств, протокол № 9 від 14 09 2023 р.

Гарант освітньо-професійної програми
«Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» Новак Валентина НОВАК

Завідувач кафедри менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності підприємств Кириленко Оксана КИРИЛЕНКО

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету транспорту, менеджменту і логістики, протокол № 9 від 14 10 2023 р.

Голова НМРП Шевченко Ірина ШЕВЧЕНКО

ЗМІСТ

	сторінка
Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.....	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.....	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.....	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки.....	6
2. Програма навчальної дисципліни	6
2.1. Зміст навчальної дисципліни.....	6
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.....	7
2.3. Тематичний план.....	10
2.4. Завдання на домашню (контрольну) роботу (ЗФН).....	11
2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену.....	12
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	12
3.1. Методи навчання.....	12
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна).....	12
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті.....	13
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	13

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форми навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од. та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця з менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.

Метою викладання дисципліни є формування у майбутніх фахівців компетенцій, які забезпечують організацію як системи управління суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності, так і процесів управління функціями в процесі реалізації зовнішньоекономічної діяльності.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- засвоєння теоретичних положень, методологічних підходів, методик процесів стратегічного та поточного управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства;
- формування сукупності знань щодо побудови системи управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства на засадах системного та процесного підходів до управління;
- розуміння процесів організації діяльності з управління зовнішньоекономічною діяльністю, організації взаємодії суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності із інституційним середовищем України та міжнародним середовищем, які забезпечують або регулюють процеси та функції зовнішньоекономічної діяльності;
- набуття знань та формування практичних навичок управління процесами кредитування суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності;
- набуття знань та формування практичних навичок управління процесами транспортування та страхування вантажів в зовнішньоекономічній діяльності;
- набуття навичок вибору та формування стратегії зовнішньоекономічної діяльності підприємства;
- оволодіння методологією, інструментарієм та методиками управління економічною безпекою;
- оволодіння методиками оцінювання та аналізу зовнішньоекономічної діяльності та здобуття умінь управління ефективністю в процесі змін умов реалізації зовнішньоекономічної діяльності;
- формування системних знань та умінь реалізації базових функцій управління в процесі реалізації зовнішньоекономічної діяльності;
- формування практичних навичок ідентифікації проблем та економічного обґрунтування напрямів удосконалення системи управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна (в сукупності з іншими освітніми компонентами).

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має досягти таких **результатів навчання**:

- ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.
- ПРН 4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї.
- ПРН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 5 з 17	

- ПРН 7. Організувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.
- ПРН 8. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією.
- ПРН 10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач.
- ПРН 12. Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом).
- ПРН 14. Знати етапи організації зовнішньоекономічної діяльності підприємства, документацію, необхідну для здійснення зовнішньоекономічної діяльності.
- ПРН 15. Розуміти різні інструменти та стратегії, що мають відношення до діагностування та аналізу різних типів складних управлінських проблем на високому рівні.
- ПРН 16. Вміти самостійно організувати зовнішньоекономічну діяльність підприємства та збирати необхідну документацію для здійснення зовнішньоекономічної діяльності.
- ПРН 17. Вміти аналізувати і оцінювати повноту інформації в ході професійної діяльності та доповнювати й синтезувати відсутню інформацію, працюючи в умовах невизначеності.
- ПРН 18. Вміти презентувати результати науково-дослідницької діяльності, готувати наукові публікації, брати участь у науковій дискусії на наукових конференціях, симпозіумах.
- ПРН 19. Контролювати забезпечення ефективного здійснення зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві.
- ПРН 20. Аналізувати, контролювати, діагностувати та планувати зовнішньоекономічну діяльність підприємства.
- ПРН 22. Оцінювати ефективність процесу управління зовнішньоекономічною діяльністю, визначати позитивні і негативні тенденції та явища.
- ПРН 24. Здатність застосовувати професійні знання й уміння на практиці.
- ПРН 25. Вивчати міжнародні ринки, євроінтеграційні процеси та перспективи співпраці із закордонними партнерами на засадах кроскультурної взаємодії.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна (в сукупності з іншими освітніми компонентами).

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має набути такі компетентності:

- ІК 1. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.
- ЗК 3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК 5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 9. Здатність до формування світогляду, розуміння принципів розвитку суспільства. Ініціативність та дух підприємництва.
- ЗК 11. Здатність до аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів. Вміння аналізувати і структурувати проблему підприємства і розробляти рішення (тобто входження на новий ринок/ринкове середовище).
- ЗК 13. Здатність до аналізу фінансового, матеріально-технічного, кадрового забезпечення процесу наукових досліджень.
- ЗК 14. Визначення функціональних сфер організації та їх взаємодії (тобто закупівля, виробництво, логістика, маркетинг, фінанси, людські ресурси).

- ЗК 15. Здатність організувати і контролювати виконання виробничої програми, здійснювати дослідження для розробки та реалізації зовнішньоекономічної політики підприємства, організації та контролю зовнішньоекономічної діяльності.
- ЗК 17. Здатність оцінювати та аналізувати соціально-економічні процеси і явища на глобальному (мега-), макро-, мезо- і макрорівнях.
- ФК 1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.
- ФК 2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.
- ФК 4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів в організації.
- ФК 7. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість.
- ФК 9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.
- ФК 11. Здатність використовувати закони й методи управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства у поєднанні з сучасною світовою практикою міжнародного бізнесу для прийняття оптимальних управлінських рішень щодо удосконалення діяльності підприємства-суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності.
- ФК 12. Здатність формулювати задачі в області управління зовнішньоекономічною діяльністю, вибирати належні напрями і відповідні методи для їх розв'язку, беручи до уваги наявні можливості та ресурси підприємства.
- ФК 14. Знання основних сучасних положень фундаментальних наук щодо культурних особливостей розвитку організацій, їх розвитку та будови, здатність їх застосовувати для формування світоглядної позиції.
- ФК 15. Здатність діагностувати фактори ризику в зовнішньоекономічній діяльності організацій та обґрунтовувати антикризові програми.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Навчальна дисципліна «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» базується на знаннях таких дисциплін, як: «Ділова іноземна мова», «HR-менеджмент», «Бізнес-планування в сфері зовнішньоекономічної діяльності», а також виконання кваліфікаційної роботи магістра.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме: навчального модуля № 1 «Система організаційного забезпечення менеджменту зовнішньоекономічної діяльності», модуля № 2 «Стратегічне та поточне управління функціональними процесами в зовнішньоекономічній діяльності», кожен з яких є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Окремим (третім) модулем (освітнім компонентом) є курсова робота (КР), яка виконується у 2 семестрі. КР є важливою складовою закріплення та поглиблення теоретичних та практичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.

Модуль № 1 «Система організаційного забезпечення менеджменту зовнішньоекономічної діяльності».

Інтегровані вимоги модуля № 1: знати систему зовнішнього та внутрішнього середовища діяльності суб'єкту зовнішньоекономічної діяльності, правові та економічні чинники їх впливу на вибір виду, форми, методу, географічної спрямованості зовнішньоекономічної діяльності; вміти сформулювати організаційну структуру управління зовнішньоекономічною діяльністю; здійснити реєстрацію суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності; організувати систему необхідних взаємовідносин з суб'єктами економіки, які забезпечують реалізацію процесів зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 1. Теоретичні засади менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.

Сутність поняття «менеджменту зовнішньоекономічної діяльності». Відмінності менеджменту організації від менеджменту зовнішньоекономічної діяльності. Види зовнішньоекономічної діяльності та особливості управління ними. Основні принципи та функції менеджменту зовнішньоекономічної діяльності. Методи та інструментарій управління в зовнішньоекономічній діяльності.

Тема 2. Організація зовнішньоекономічної діяльності.

Поняття організації зовнішньоекономічної діяльності. Масштаби зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Кадрове, фінансове, інформаційне, компетентнісне забезпечення організації зовнішньоекономічної діяльності. Структурування операцій та функцій управління зовнішньоекономічною діяльністю. Обґрунтування потреби в персоналі. Організаційне та економічне обґрунтування вибору виду та форми ЗЕД. Організація менеджменту зовнішньоекономічної діяльності. Типи організаційних структур управління зовнішньоекономічною діяльністю. Світовий та національний досвід організації зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 3. Організація процесів реєстрації суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності.

Порядок державної реєстрації суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності. Порядок реєстрації суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності в фіскальних органах. Порядок відкриття поточних рахунків для організації розрахункових операцій за зовнішньоекономічними операціями. Процедура реєстрації суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності на митниці (акредитація на митниці). Порядок обліку осіб, які здійснюють операції з товарами.

Тема 4. Правове забезпечення організації зовнішньоекономічної діяльності.

Правове регулювання експортних операцій та його вплив на їх організацію. Правове регулювання імпортних операцій та його вплив на їх організацію. Правове регулювання операцій з давальницькою сировиною та його вплив на організацію. Правове регулювання процесів кредитування в зовнішньоекономічній діяльності та його вплив на організацію операцій іноземного кредитування. Правове регулювання процесів іноземного та прямого інвестування за кордон та його вплив на їх організацію.

Тема 5. Валютне регулювання зовнішньоекономічних операцій.

Регулювання обігу валюти в розрахункових операціях. Сутність, основні принципи та інструменти валютного регулювання. Валютна політика держави та її вплив на зовнішньоекономічні операції. Порядок придбання і використання валюти. Валютні ринки. Особливості валютного регулювання в 2021 році. Вплив валютного регулювання на ефективність управління зовнішньоекономічною діяльністю.

Тема 6. Фінансове середовище зовнішньоекономічної діяльності.

Види валют в системі міжнародних розрахунків. Обґрунтування вибору валюти ціни та валюти платежу при різних видах зовнішньоекономічної діяльності. Сучасні фактори впливу на зміну тенденцій валютного курсу. Евристичні методи прогнозування впливу тенденцій валютних курсів на ефективність зовнішньоекономічної діяльності.

Системи міжнародних розрахунків. Міжнародне регулювання розрахункових операцій. Регулювання розрахункових операцій в Україні.

Поняття, види та схеми акредитування, інкасо та банківського переказу. Їх порівняльний аналіз, умови використання, переваги та недоліки.

Банківські гарантії, види та умови виконання. Порядок отримання банківських гарантій та їх виконання.

Тема 7. Інвестиційне середовище зовнішньоекономічної діяльності.

Поняття іноземної та прямої інвестиції. Види та форми інвестування. Обґрунтування доцільності іноземного та прямого інвестування за кордон. Сучасне регулювання інвестиційної діяльності в країнах світу та Україні. Еволюція системи регулювання. Інвестиційні режими та їх вплив на вибір форми інвестування. Організація іноземного інвестування в Україну. Організація прямого інвестування за кордон. Світова практика формування сприятливого інвестиційного середовища.

Тема 8. Міжнародне середовище організації зовнішньоекономічної діяльності та система взаємовідносин з ним.

Поняття міжнародного середовища організації зовнішньоекономічної діяльності. Система міжурядових угод та їх вплив на організацію зовнішньоекономічної діяльності.

Угоди про вільну торгівлю між Україною та країнами світу. Міжурядові угоди про митну співпрацю. Міжурядові міжнародні угоди про співробітництво у галузі конкуренції. Міжнародні договори про уникнення подвійного оподаткування. Міжнародні договори та угоди в сфері інтелектуальної власності та їх вплив на організацію митного оформлення товарів.

Модуль № 2. «Стратегічне та поточне управління функціональними процесами в зовнішньоекономічній діяльності».

Інтегровані вимоги модуля № 2: знати: методологічні засади стратегічного розвитку зовнішньоекономічної діяльності, інструментарій, процеси та методики формування стратегії зовнішньоекономічної діяльності; систему забезпечення та функціонального управління зовнішньоекономічною діяльністю; вміти: розробити стратегію зовнішньоекономічної діяльності та систему функціонального поточних дій щодо забезпечення її реалізації.

Тема 1. Поняття та інструментарій стратегічного управління зовнішньоекономічною діяльністю.

Функції та принципи стратегічного управління. Система цілей стратегічного управління. Стратегії зовнішньоекономічної діяльності. Процес формування стратегії зовнішньоекономічної діяльності. Методичні підходи до реалізації етапів формування стратегії зовнішньоекономічної діяльності. Показники оцінювання ефективності та досяжності цілей реалізації зовнішньоекономічної стратегії.

Тема 2. Управління економічною безпекою зовнішньоекономічної діяльності.

Поняття економічної безпеки зовнішньоекономічної діяльності. Об'єкти загроз, небезпек та ризиків. Методи оцінювання загроз, небезпек та ризиків. Способи управління ризиками зовнішньоекономічної діяльності. Поняття системи забезпечення та системи управління економічною

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 9 з 17	

безпекою зовнішньоекономічної діяльності. Оцінювання ефективності системи управління економічною безпекою.

Тема 3. Управління ефективністю зовнішньоекономічної діяльності.

Поняття ефективності зовнішньоекономічної діяльності. Система показників оцінювання ефективності. Методика оцінювання ефективності видів зовнішньоекономічної діяльності. Факторний аналіз ефективності зовнішньоекономічної діяльності.

Методика розрахунку витрат зовнішньоекономічної операції. Обґрунтування вибору стратегії ціноутворення та її вплив на ефективність ЗЕД. Методика розрахунку впливу обсягів діяльності на ефективність ЗЕД. Розрахунок мінімального обсягу зовнішньоторговельної операції (точки беззбитковості). Запас міцності зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 4. Управління процесами реалізації зовнішньоекономічної діяльності.

Управління рухом матеріальних потоків в зовнішньоекономічній діяльності. Управління рухом потоків послуг в зовнішньоекономічній діяльності. Управління рухом інформаційних потоків в зовнішньоекономічній діяльності.

Цілі, організація та контроль процесів транспортування вантажів в зовнішньоекономічній діяльності. Внутрішнє та зовнішнє середовище забезпечення транспортування зовнішньоторговельних вантажів. Управління рухом інформаційних потоків в процесі транспортування зовнішньоторговельних вантажів.

Цілі, об'єкти та організація страхування вантажів в зовнішньоекономічній діяльності. Страхова документація. Страховий випадок та порядок дій у випадку його настання. Управління рухом фінансових потоків в зовнішньоекономічній діяльності.

Тема 5. Організація системи взаємовідносин суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності з митними інституціями.

Поняття митної інституції. Структура митної служби України. Карта митних постів в Україні. Організація взаємовідносин суб'єкта ЗЕД та митниці. Загальна схема організації процесів митного оформлення товарів. Поняття, види та організація митного контролю. Контроль за правильністю визначення митної вартості. Ветеринарно-санітарний контроль в пунктах пропуску через митний контроль. Організація декларування вантажів. Види митних декларацій та умови їх використання. Порядок оформлення митної декларації. Порядок переміщення митних декларацій в митній системі України.

Тема 6. Організація системи взаємовідносин суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності з фінансовими інституціями.

Поняття фінансової інституції. Види фінансових інституцій. Система взаємовідносин суб'єкта ЗЕД та банків (організація обслуговування, організація кредитування, андеррайтинг) Організація взаємовідносин суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності та банку. Об'єкти кредитування в зовнішньоекономічній діяльності. Етапи кредитування суб'єкту зовнішньоекономічної діяльності. Методи та способи нарахування відсотків за кредитом. Контроль за реалізацією кредитного договору. Показники оцінювання ефективності реалізації кредитування суб'єкту зовнішньоекономічної діяльності.

Організація взаємовідносин суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності з фіскальними органами. Порядок нарахування та сплати податків суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності. Податкове планування в зовнішньоекономічній діяльності.

Модуль № 3. «Курсова робота».

У другому семестрі студенти виконують курсову роботу відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних та практичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння навчального мате-

ріалу дисципліни в галузі менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, які використовуються в подальшому при вивченні багатьох наступних дисциплін професійної підготовки фахівця з базовою та повною вищою освітою.

Метою виконання курсової роботи є: закріплення набутих і поглиблення теоретичних знань; набуття навичок самостійної творчої діяльності, оволодіння методикою наукового дослідження; поглиблене дослідження питань, спираючись на сучасні прояви проблеми, що досліджується.

Виконання курсової роботи формує компетенції самостійної наукової, аналітичної та пошукової діяльності майбутнього фахівця.

Для успішного виконання КР студент повинен знати організаційні підходи до побудови системи управління зовнішньоекономічною діяльністю, процеси взаємодії суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності із інституційним середовищем України та міжнародним середовищем, організацію процесів кредитування суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності; засоби та інструменти управління процесами транспортування та страхування вантажів в зовнішньоекономічній діяльності; методологічні та практичні підходи до формування стратегії зовнішньоекономічної діяльності підприємства; ідентифікацію ризиків та систему забезпечення та управління економічною безпекою суб'єкта зовнішньоекономічної безпеки, методи, показники оцінювання ефективності зовнішньоекономічної діяльності, методи управління ефективністю зовнішньоекономічної діяльності; організацію системи взаємовідносин суб'єкта з митними інституціями в процесі зовнішньоекономічної діяльності.

Виконання, оформлення та захист КР здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

Час, потрібний для виконання КР – 30 годин самостійної роботи.

2.3. Тематичний план

№	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		2 семестр				1 семестр			
Модуль № 1 «Система організаційного забезпечення менеджменту зовнішньоекономічної діяльності»									
1.1.	Теоретичні засади менеджменту зовнішньоекономічної діяльності	7	2	-	5	4	1	-	3
1.2.	Організація зовнішньоекономічної діяльності	8	2	2	4	4	1	-	3
1.3.	Організація процесів реєстрації суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності	8	2	2	4	4	1	-	3
1.4.	Правове забезпечення організації зовнішньоекономічної діяльності	6	2	-	4	4	1	-	3
1.5.	Валютне регулювання зовнішньоекономічних операцій	9	2 2	-	5	4	1		3
1.6.	Фінансове середовище зовнішньоекономічної діяльності	8	2	2	4	3	1		2

№	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.7.	Інвестиційне середовище зовнішньоекономічної діяльності	8	2	2	4	3	1		2
1.8.	Міжнародне середовище організації зовнішньоекономічної діяльності та система взаємовідносин з ним	8	2	2	4	4	1		3
1.9.	Модульна контрольна робота № 1	4	2	-	2	-	-	-	-
Усього за модулем № 1		66	20	10	36	30	8	-	22
Модуль № 2 «Стратегічне та поточне управління функціональними процесами в зовнішньоекономічній діяльності»									
2 семестр									
2.1.	Поняття та інструментарій стратегічного управління зовнішньоекономічною діяльністю	11	2	2	7	16	1	1	14
2.2.	Управління економічною безпекою зовнішньоекономічної діяльності	11	2	2	7	16	1	1	14
2.3.	Управління ефективністю зовнішньоекономічної діяльності	11	2	2	5	17	1	1	15
2.4.	Управління процесами реалізації зовнішньоекономічної діяльності	12	2	2	8	16	-	1	15
2.5.	Організація системи взаємовідносин суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності з митними інституціями	9	2	-	7	16	-	1	15
2.6.	Організація системи взаємовідносин суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності з фінансовими інституціями	11	2	-	9	16	1	1	14
2.7.	Виконання домашньої (контрольної) роботи ЗФН	-	-	-	-	8	-	-	8
2.8.	Модульна контрольна робота № 2	4	2	-	2	-	-	-	-
Усього за модулем № 2		69	16	8	45	105	4	6	95
Модуль № 3 Курсова робота									
3.1.	Курсова робота	30	-	-	30	30	-	-	30
Усього за модулем № 3		30	-	-	30	30	-	-	30
Усього за 1 семестр		-	-	-	-	-	-	-	-
Усього за 2 семестр		165	36	18	111	165	12	6	147
Усього за навчальною дисципліною		165	36	18	111	165	12	6	147

2.4. Завдання на домашню (контрольну) роботу (ЗФН)

Домашня (контрольна) робота (ЗФН) з дисципліни виконується у першому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмій студента при вивченні дисципліни.

Виконання домашньої (контрольної) роботи (ЗФН) здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до запропонованих викладачами кафедри тем.

Час, потрібний для виконання домашньої (контрольної) роботи (ЗФН) складає 8 годин.

2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену, розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми та доводиться до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

Методами навчання дисципліни «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» є способи спільної діяльності та спілкування викладача і студентів, що забезпечують вироблення позитивної мотивації навчання, оволодіння системою професійних знань, умінь і навичок, формування наукового світогляду, розвиток пізнавальних сил, культури розумової праці майбутніх фахівців за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Залежно від джерела знань, під час навчальних занять, як практичних, так і лекційних, використовуються такі методи навчання: словесні (пояснення, бесіда, дискусія, діалог), наочні (демонстрація, ілюстрація, кейс, презентація), практичні (рішення задач, ділові ігри, мозкова атака).

За характером пізнавальної діяльності, при вивченні дисципліни «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» використовуються: пояснювально-наочний проблемний виклад; частково-пошуковий та дослідницький методи.

За місцем в структурній діяльності використовуються:

- методи організації та здійснення навчальної діяльності, що поєднує словесні, наочні і практичні методи; репродуктивні й проблемно-пошукові; методи навчальної роботи під керівництвом викладача та методи самостійної роботи студентів;
- методи стимулювання та мотивації навчальної роботи, що об'єднали в собі пізнавальні ігри, навчальні дискусії, моделювання рольових ситуацій, створення ситуацій успіху в навчальній роботі, пред'явлення вимог і метод заохочення;
- методи контролю та самоконтролю за навчальною діяльністю: методи усного, письмового контролю; індивідуального, тематичного і систематичного контролю.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Денисенко М.П., Панченко В.А., Шапоренко О.І., Федорак В.І. Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства: навч. посіб. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 435 с.

3.2.2. Гобела В.В. Управління зовнішньоекономічною діяльністю & Management of Foreign Economic Activity : навч. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2021. 244 с.

3.2.3. Транспортна політика ЄС: навч. посіб. : практикум. О. Кириленко, О. Паливода, К. Разумова, І. Зарубінська, В. Новак, Л. Литвиненко, І. Гращенко – Київ : Кондор-Видавництво, 2021. 182 с.

3.2.4. EU Transport Policy Strategies: Tutorial for training. L. Lytvynenko, V. Novak, O. Kyrylenko. Kyiv: Publishing House "Condor", 2021. 63 p.

Допоміжна література

3.2.5. Актуальні проблеми теорії та практики менеджменту зовнішньоекономічної діяльності : колект. монографія. [Д.Т. Бікулов та ін. ; ред.: Д.Т. Бікулов, О.М. Олійник] ; Запоріж. нац. ун-т. Запоріжжя : ЗНУ, 2021. 338 с.

3.2.6. Тюріна Н., Карвацька Н. Управління зовнішньоекономічною діяльністю: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2023. 524 с.

3.2.7. Інструментарій менеджменту зовнішньоекономічної діяльності: монографія / Колектив авторів; під заг. кер. д.е.н., проф. Карпенко О.О. Київ: ДУІТ, 2021. 236 с.

3.2.8. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Конспект лекцій [Електронний ресурс]: навч. посіб.: укл. Дунська А.Р., Кузнецова А.О. Київ: НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського», 2022. 181 с.

3.2.9. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. Пахота Н.В., Власова В.П., Семенчук Т.Б., Карпенко О.О. та ін. Київ: ДУІТ, 2022. 352 с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

3.3.1. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12?lang=en#Text>

3.3.2. Торговельні угоди: Бізнес. Експортний напрям. URL: https://export.gov.ua/50-torgovelni_ugodi

3.3.3. Про митний тариф України: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-20#Text>

3.3.4. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/conv#n5483>

3.3.5. Митний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ.

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється у балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Модуль № 1		
	2 семестр	1 семестр
Виконання завдань на практичних заняттях	$10 \text{ б} \times 3 = 30$	-
Виконання тестових завдань	$5 \text{ б} \times 2 = 10$	-
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи № 1 студент має набрати до</i>	24	-
Виконання модульної контрольної роботи № 1	10	-
Усього за модулем № 1	50	-
Модуль № 2		
	2 семестр	
Виконання завдань на практичних заняттях	$5 \text{ б} \times 2 = 10$	$10 \text{ б} \times 2 = 20$
Виконання тестових завдань	$5 \text{ б} \times 2 = 10$	$10 \text{ б} \times 1 = 10$
Виконання та захист домашньої (контрольної) роботи ЗФН	-	30
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи № 2 студент має набрати до</i>	12	-
Виконання модульної контрольної роботи № 2	10	-
Усього за модулем № 2	30	60
Усього за модулями № 1, № 2	80	60

Екзамен		20	40
Усього за дисципліною		100	100
Модуль № 3			
		2 семестр	
Виконання курсової роботи		60	60
Захист курсової роботи		40	40
Усього модулем № 3		100	100

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (Додаток 1).

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума поточної модульної та контрольної рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінку за національною шкалою та шкалою ECTS (Додаток 2).

4.5. **Екзаменаційна рейтингова** оцінка складається з балів за результатами виконання екзаменаційних завдань, затверджених кафедрою в установленому порядку.

Сума підсумкової семестрової модульної та **екзаменаційної** рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

4.6. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та індивідуального навчального плану студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре /В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.7. Підсумкова модульна рейтингова оцінка, отримана студентами за результатами виконання та захисту **курсвої роботи** в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до відомості модульного контролю, а також до навчальної картки та індивідуального навчального плану студента та Додатка до диплома, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре /В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.8. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

Додаток 1

Відповідність оцінок у балах оцінкам за національною шкалою

(рекомендовані значення)

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	14	15	
3	4	5	6	7	8	9	9-10	10-11	12-13	13-14	14-15	Добре
2,5	3	4	5	6	6-7	7-8	8	9	10-11	11-12	12-13	
2	2,5	3	4	4-5	5	6	6-7	7-8	8-9	9-10	9-11	

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
15-16	16-17	17-18	17-19	18-20	19-21	20-22	21-23	22-24	23-25	24-26	25-27	Добре
12-14	13-15	14-16	15-16	15-17	16-18	17-19	18-20	18-21	19-22	20-23	20-24	
10-11	10-12	11-13	12-14	12-14	13-15	13-16	14-17	15-17	15-18	16-19	16-19	

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	
26-28	26-29	27-30	28-31	29-32	30-33	31-34	32-35	33-36	34-37	34-38	35-39	Добре
21-25	22-25	23-26	23-27	24-28	25-29	26-30	27-31	27-32	28-33	29-33	29-34	
17-20	18-21	18-22	19-22	19-23	20-24	20-25	21-26	22-26	22-27	23-28	24-28	

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	
36-40	37-41	38-42	39-43	40-44	41-45	42-46	43-47	43-48	44-49	45-50	46-51	Добре
30-35	31-36	32-37	32-38	33-39	34-40	35-41	35-42	36-42	37-43	38-44	38-45	
24-29	25-30	25-31	26-31	27-32	27-33	28-34	28-34	29-35	30-36	30-37	31-37	

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	
47-52	48-53	49-54	50-55	51-56	51-57	52-58	53-59	54-60	55-61	56-62	57-63	Добре
39-46	40-47	41-48	41-49	42-50	43-50	44-51	44-52	45-53	46-54	47-55	47-56	
31-38	32-39	32-40	33-40	34-41	34-42	35-43	36-43	36-44	37-45	37-46	38-46	

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	
58-64	59-65	60-66	60-67	61-68	62-69	63-70	64-71	65-72	66-73	67-74	68-75	Добре
48-57	49-58	50-59	50-59	51-60	52-61	53-62	53-63	54-64	55-65	56-66	56-67	
38-47	39-48	40-49	40-49	41-50	41-51	42-52	43-52	43-53	44-54	44-55	45-55	

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	
68-76	69-77	70-78	71-79	72-80	73-81	74-82	75-83	76-84	77-85	77-86	78-87	Добре
57-67	58-68	59-69	59-70	60-71	61-72	62-73	62-74	63-75	64-76	65-76	65-77	
46-56	46-57	47-58	47-58	48-59	49-60	49-61	50-61	50-62	51-63	52-64	52-64	

Додаток 2

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балахоцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

(Ф 03.02–01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	0302	06.11.23	Фігурко Максим		

(Ф 03.02–02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки
1.	Коваленко Ю.		06.11.23	

(Ф 03.02–04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності
1	Коваленко Ю.О.	26.08.2024		акти - по вказан. м.п. від 26.08.2024

(Ф 03.02–03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02–32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				